

VISU ZEMJU PROLETĀRIESI, SAVIENOJETIES!

DZĪRKSTELE

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS KRUSTPILS RAJONA KOMITEJAS
UN RAJONA DARBAĻAUZU DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 50 (1582) 11. gads

Trešdien, 1960. gada 27. aprīlī

Maksā 15 kap.

Attēlā: sarkanais kaklaudas jaunajiem ļenīniekiem apsēn LKKJS rajona komitejas instruktore b. Putane.

22. APRILIS —
diena, kas cilvēci
deva Vladimиру Il-
jiču ļenīnu, ir tuva pasaules
tautām, bet it sevišķi padom-
ju zemes ļaudīm. Piekt Dien
svētku rotā bija tērpta arī
Krustpils pilsēta. Uz galvenās
ielas izveidojās gara gājeju
kelona, kas ar karogiem un
ziediem devās pie ļenīna pie-
minekļa pilsētas parkā. Tie
bija skolu jaunieši, kas, pil-
dot ļenīna novēlējumus, mā-
cās un aug par komunistiskās
sabiedrības jaunajiem cē-
lājiem.

Sirsniņi viņus uzrunāja
LKKJS rajona komitejas sek-
retārs b. Osipovs.

Ik gadu šajā dienā aisan
jauno ļenīnešu — pionieru
svinīgais solijums. ļenīna di-
binātajā pionieru organizācijā
šoreiz iestājās 60 Krustpils
1. un 2. vidusskolas, Krust-
pils, Zilānu un Sūnu septiņ-
gadīgo skolu audzēkņi.

— Ar katru dienu kļūst
lielāks to bērnu un darbaļau-
zu skaits, kas iepazīst

Skaisti uzposta bija Ataši-
nes vidusskolas zāle 22. aprīli.
Uz skatuves fona V. I. ļenīna
ģimētie un gadu skaitli
1870. — 1960. Kad ierādās
viesi, svinīgi izskanēja PSRS
un republikas himnas, zāle
ienesa skolas karogu. Apsveikuma
vārdus teica skolas di-
rektors b. Vasiljevs.

Atskatoties uz paveikto,
b. Vasiljevs mineja daudzu
čaklu darba darītāju vārdus,
izsniedza Goda rakstus. Vēlē-
jumu mācīties tā, kā mācījās
Čenīns, nodeva rajona tautas
izglītības nodaļas vadītājs
b. Lustiks. Apsveikuma vārdus
deviņiem jaunajiem kom-
jauniešiem, kas saņēma bied-
ru kartes, teica skolotāja
b. Ozolāne.

Pēc svinīgā akta notika

Pie ļenīna pieminekļa

Svinīgajā mītiņā pie ļenīna pieminekļa komjaunatnes biedru
kartes saņēma vairāki Krustpils 1. vidusskolas audzēkņi.

Attēlā: LKKJS RK sekretārs b. Osipovs apsēvē un komjaunatnes
biedru karti izsniedz 7. klases audzēknim Jevgenijam Antonovam.
J. Pakaņa teksts un foto

MĪLOTO VADONI PIEMINOT

pionieru līnija. Arī pionieru
saime papildinājās ar daud-
ziem jauniem biedriem.

Skolā ir izveidojusies
skaista tradīcija, — sākot sko-
lu un citos svinīgos gadījumi-
bos, atcerēties kritušos varo-
ņus. Todien nolika vaina-
gus uz varonu kapiem. Pēc tam
skolēni atgriezās skolā un
skandināja Dziesmu svētku
dziesmas. Sirsnīgus aplausus
izpelnījās daiļlaistāji un
Nārtas četrgadīgās skolas
mazie dejotāji. Skolotāju ko-
lektīvs kopā ar skolēniem iz-
radija Vigantes pedagoģisko
sonati «Palmas zaļo vien-
mēr».

A. Kauliņa

SEPTINGADES VARONI

Septingades pirmajā gada Sociālistiskā Darba Varoņa goda nosaukumu izpelnījās
cūkkopji Jaroslavs Cīzs, Tatjana Perešivko, Antons Bārtulis. Rakstu par viņu darbu
«Cilvēki ar ērgla spārniem», lasiet 2. lappusē.

TASS fotohronika

Līdz 1. Maijam — vairāk apsētu tirumu

Kārla Marks kolhoza smil-
šaine pakalni modušies pava-
sarim. Te vienā, te otrā bri-
gādē dūc traktori, kas gatavo
zemi sējai, bet vēl citi droši
velk sējmašinas, kaisīdamī
valgajā zemē zeltainos grau-
dus.

— Ar sēju šogad jāpastesi-
dzas, lai līdz 1. Maijam apsē-
tu galvenās graudaugu kultū-
ras, — sakā kolhoza priekš-
sēdētājs b. Skudra.

Kolhoznieki kā pirmo iesēja
lupīnu, ābolīnu un timotiņu
lopbarībai, bet nu jau kopš
pirmdienas vēršas plašumā
graudaugu kultūru sēja. Pir-
majā un trešajā brigādē me-
hanizatori bb. Zvaigzne un
Dābols ar saviem traktoriem
DT-54 cītīgi gatavo augsns
sējai. Nolemts strādāt ne ti-
kai darba dienās, bet arī svē-
tdienās un nakts. Sējai gatavi
jau vairāk nekā 30 hektāru.

Traktorists A. Lūlāks pir-
mai septiņgades otrajā gadā
iesāka sēju b. Vitolīja vadī-
tājā trešajā brigādē. Pirmajā
dienā ar savu «Belorusj» viņš
iesēja 10 ha auzu. Šajās die-
nās palīgā viņam nāk arī ot-
rais traktors KD-35. Cukur-
biešu sējā izmantots arī divas
zirgvilkmes sējmašinas.

Lai vairāk būtu apsētu tiru-
mu līdz Pirmā Maija svē-
tdiņiem, — tāds ir laukkopju un
mekanizatoru lozungs.

A. Zilgme

Maija svētkus sagaidot

Līvānu spīta rūpnīcas ko-
lektīvs pirmā ceturkšņa ražo-
šanas plānu izpildīja par
101,1 procentu. Pazeminot
produkcijas pašizmaksu par
0,9 procentiem, trijos mēnešos
ekonomēti 33 tūkstoš rubļu.
Lietderīgi izmantojot elektro-
dzinējus un apgaismojumu,
icētaūpīts 9000 kilovatstundu
elektroenerģijas.

Sociālistiskajā sacensībā
starp visām trijām brigādēm
cēlies darba ražīgums. Ik mē-
nesi brigādes uzņemas saistī-
bas, cīnās par to izpildī un
mēneša beigās apspiež rez-
ultātus. Brigādei, kas uzvā-
rējusi, pasniedz ceļojošo sarkano
vimpeli. Visus trīs mēnešus to saņēma tehnologa
b. Steinberga brigāde, kas
ceturkšņa plānu izpildīja par
125 procentiem.

A. Parņenkovs,
rūpnīcas partijas
pirmorganizācijas sekretārs

Klausieties visi vie-
tējās radio pārrai-
des katru pirmdien
un ceturtdien no
pulksten 19.20 līdz
19.45.

PADOMJU CELTNIECIBA

*Padomju Latvijas
XX gadadienu sagaidot*

Deputāti spriež, kā sagaidīt lielo gadadienu

Kā godam sagaidīt mūsu padomju republikas 20. gadadienu, par to nesen sesijā sprieda Sāvienas ciema deputāti. Viņi varēja atzīmēt, ka daudz kas jau padarīts. Darbojas jauktais koris diriģenta b. Spalvas vadībā. Nodarbības notiek arī deju kolektīvā, tāpat rosīgi strādā dramatisķē pulciņa dalībnieki.

Lieli uzdevumi jāveic fermās un tīrumos. Čeļina kopsaimniecības ļaudis šogad apņemušies no katras govs izslaukt 3200 kg piena, uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes ražot 55 cnt galas un 345 cnt piena. Lai apņemšanos īstenotu, daudz jāpadara jau līdz gadadienai. Jāpilda saistības, jāuzpōs lauku sētas, jāizdalīj ciema centrs un jāapkopī Lielajā Tēvijas karā kritušo kapi. Darba pilnas rokas arī deputātiem, jo jāuzlabo ciema padomes pastāvīgo komisiju darbs, jāorganizē un jāvada sociālistiskā sacensība.

Debatēs runāja bb. Ģeņģeris, Elmeris, Saulone. Rajona padomes deputāts b. Brutāns pastāstīja par rajona padomes sesijas lēnumiem. Sesija apstiprināja komisiju, kas atbildīga par gatavošanos republikas 20. gadadienai.

E. Atvars

Lauksaimniecības darbalaužu cīņa par lētas galas ražošanas palielināšanu, ko uzsāka Sociālistiskā Darba Varonī J. Čižs, A. Bārtulis un T. Perešivko, vēršas plašumā.

Mums ne tikai pirms termina — līdz 1963. gadam jāizpilda septiņgades uzdevumi: jāsaražo 16 miljoni tonnu galas, bet arī jādod 4—5 miljoni tonnu papildus, viss septiņgades uzdevuma. Šo uzdevumu izvirzījis PSKP CK 1959. gada decembra plēnums. Partija norādīja arī, kas darāms, lai šo uzdevumu veiktu: nepieciešams mobilizēt iekšējās rezerves, mācīties to no pirmrindniekiem, no Darba Varonīem.

Šim partijas padomam jau seko simtiem saimniecību un tūkstošiem lopkopju. Cīņā par septiņgades izpildi viņi drosmīgi iznākuši priekšējās pozicijās un cenas iespējamībām veikt noteiktos uzdevumus. Katru dienu te viens, te otrs, te trešais no sacensībās sācējiem ziņo Dzimtenei par saviem sasniegumiem darbā.

Padomju laužu izcilu darbu un rīcību pie mums mēdz saķīdzināt ar ērgla — stiprā un lepnā putna drosmīgo, straujo un augsto lidojumu. Nikita Sergejevičs Hruščovs PSKP

GODA NOSAUKUMS izcīnīts

KRUSTPILS cukurfabrikas normēšanas kantori sapulcējās visi mehāniskās darbības ļaudis, lai pārrunātu, apspriestu jaunas saistības un iekļautos sacensībā par komunistiskā darba trieciennika nosaukuma iegūšanu. Kā jau komunists un cīnītās strādnieks, pirmais vārdu lūdza virpotājs b. Petrovs.

— Darba ražīguma ziņā mēs nekad neatpaliksim, — runājot par jaunajām saistībām, viņš teica, — būsim par paraugu arī kvalifikācijas celšanā un sadzīvē. Es iesaistos šajā sacensībā.

Biedram Petrovam sekoja daudzi — elektrikis Zvaigzne, atslēdznieks Skaubītis, elektrometinātājs Trapīšs un citi.

Izpildīt normas ne mazāk par 110%, gatavot tikai augstas kvalitātes produkciju, apgūt otru profesiju, savā darbā ieviest pirmrindnieku metodēs, celt kvalifikāciju, ie sniegt ne mazāk kā trīs racionalizācijas priekšlikumus, būt par paraugu darbā un sadzīvē — tādas saistības parakstīja arī fabrikas veterāns virpotājs Rūdolfs Rautiņš.

Par darbu nav ko runāt, Rautiņam ir zelta rokas, kas devušas ne vienu vien izgudrojumu un uzlabojumu darbībā. Bet par saistību pēdējā punkta izpildi šaubījās daudzi. Visi taču zināja, ka prasmīgais virpotājs tomēr mil iedzert. Bet kā nu būs tagad? Nopietni nācas padomāt pašam virpotājam.

— Bija jāatturas, — vienkārši paskaidro b. Rautiņš. — Tagad atzīstu, ka iedzeršana jāatmet būs pavisam.

Ja agrāk viņš daudz ne reagēja uz aizrādījumiem par iedzeršanu, tad šoreiz saprā-

ta bez sevišķām lekcijām. Citi sacensības biedri taču rādīja paraugu, un atpalikt no biedriem nav Rūdolfa Rautiņa raksturā. Sajā pašā darbībā, kur pavadīts gandriz pus mūža, par virpotājiem viņš apmācījis ap divdesmit cilvēku. Petrovs, Tkačovs un citi cukurfabrikas virpotāji bija veterāna mācekļi. Par virpotājiem cukurfabrikas mehāniskajā darbībā tāpat viņš iemācīja arī savus dēlus Evaldu un Rihardu.

— Kā sokas ar normu izpildi?

— Strādājam, bet normu izpilde redzama, lūk, tur, — un virpotājs norāda uz sacensības rezultātu plāksni, kur darbības strādnieku sakāstā Rautiņa uzvārds minēts kā pirmsais. 230 procēnti — tāda ir viņa izstrāde aizvadītajā mēnesī. Petrovs no viņa atpalicis tikai par 5% un ienem otro vietu.

Lai gan virpošanā iegūta augstākā kategorija, apgūtas arī atslēdznieka un metinātāja profesijas, tomēr kvalifikācijas celšanā vecais meistars pārspēj pat vienu otru jaunekli un no grāmatām nešķiras arī 50 gadu vecumā. Viņš sevišķi interesējas par jaunajām virpām un uzlabojumiem. Tēhnisko literatūru no Rīgas pilsētas dēls Evalds.

— Zināt vairāk nekad nav par sliktu, — saka b. Rautiņš.

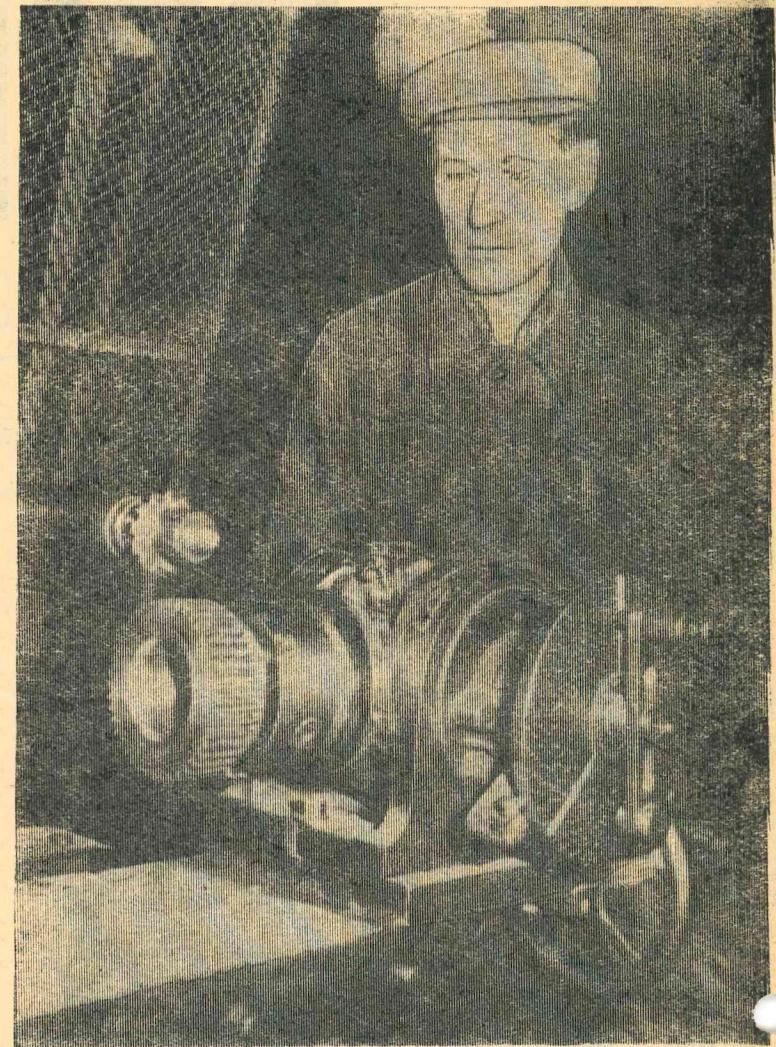
Tieši plašās zināšanas un ilggadīgā prakse palīdzēja viņam konstruēt jaunu frēzmašīnu. Izņemot sadales galvu, viss paša izgudrots un pagatavots. Dažāda izmēra zobražīši, kurus agrāk vajadzēja iepirk, tagad biedrs

piespiež tikai aukstums un lieetus vai sniegs. Cūku kūlis ieķērtoja automātisko dzirdināšanu cūku grupām, barības galdus automātiskai ēdināšanai ar sauso barību un siles sulīgās barības izēdināšanai.

Sie jauninājumi dod daudz. J. Čižs nu spēja tikt galā ar desmit cilvēku darbu, tāpēc, ka cūkas turrot bez aizgaldiem, daudz vieglāk iztīrīt kūti un izdalīt barību. Palīgā nāca mehanizācija. Darba ražīgums pieauga četr- un piecārt.

Cūku turēšana bez aizgaldiem

Daudzi cūkkopji redz, kā darbu cūku kūti traucē aizgaldi: kūti var izvietot maz cūku, aizgaldus grūti iztīrīt, daudz darba jāpatēri barības izdalīšanai. Bet kā te lai mehanizē darbus? Un te nu rādās jaunais: «Prom aizgaldus!» Un cūku kūtis uzreiz kļuva daudz brīvāk, vairāk telpas: vienā un tai pašā platībā var izvietot 3—5 reizes vairāk cūku. Kūti sadalīja sekcijās un katrā izvietoja pa 100—150 pēc svara un veicumā vienādū dzīvnieku, norobežoja pastaigu laukumiņus. Cūkas ieguva «brīvību», dienas lielāko daļu sāka pavadīt svaigā gaisā. No tā paliecinās ēstgrība un dzīvnieki ātrāk aug. Uzturēties telpās tos

Attēlā: cukurfabrikas komunistiskā darba triecienniks Rūdolfs Rautiņš pie paškonstruētās frēzmašīnas.

Rautiņš pats gatavo uz vietas.

— Un kā vēl gatavo! — par viņa darbu ļoti atzinīgi izteicās fabrikas arodbiedrības vietējās komitejas priekšsēdētājs b. Zemītis. — Rautiņa gatavotie reduktora zobražīši katlu mājā kalpo daudz ilgāk nekā standarta ražojums.

Rūdolfs Rautiņš, nesen izbūvēja urbju un kaltu slīpejamo aparātu, uz darbagalda uzmontējot divas asis ar slīripām un pārkārtojot pārnesumu. Par šo racionalizācijas priekšlikumu virpotājam pateicīgi visi darbības strādā-

nieki, jo tas atvieglo darbu.

Mehāniskā darbība ir svārīgs cukurfabrikas ražošanas iecirknis, kur vairāki strādnieki godam izpelnījuši komunistiskā darba trieciennika nosaukumu. Arodbiedrības vietējās komitejas sēdē to nesen piešķira bb. Rautiņam, Petrovam, Zvaigznam, Skaubītum ur, Trapīnam. Jāpiebilst, ka daži biedri komunistiskajā sacensībā līdz galam neizturēja tāpēc, ka negribēja ievērot prasītās sadzīves normas un nemācījās.

K. Dreimaņa teksts un foto

Cilvēki ar ērgla spārniem

CK 1959. gada decembra plēnumā par Ļovovas apgabala cūkkopji izteicās ļoti zīmīgi un sirsnīgi: «Viņa uzvārds Čižs (latviski — kivulīs), bet lidojums kā ērglis!»

Jā, mūsu Darba Varonī, patiešam ir cilvēki, kas meklē un domā. Viņi ir neatlaidīgi, drosmīgi, ciešos draugos ar zinātni, netaupa pūles rūpēs par to, lai mūsu Dzimtenei klūtu vēl bagātāka un skaistāka. Divdesmit gadus vecā Taņa Perešivko aizvadītajā gadā nobaroja 20—76 cūkas—tīkpat daudz, cik parasti nobaro 50—60 cūkkopji, strādājot ar vecajām metodēm.

Daudz galas nodeva valstij arī citi izcilie cūkkopji. Cūkas izaudzēt un nobarot vēl tomēr nav viss. Svarīgi, lai gaļa būtu lēta. J. Čižam viena centnera cūkgalas ražošana izmaksāja 224 rubļus. Sogad viņš apņēmies nodot valstij pirms termiņa, līdz Lielā Oktobra revolūcijas 43. gadskārtai, vienu tūkstoši centneru cūkgalas un viena centnera dzīvvara pieauguma pašizmaksu samazināt līdz 180—200 rubļiem. Divu mēnešu laikā valsts no viņa jau

piespiež tikai aukstums un lieetus vai sniegs. Cūku kūlis ieķērtoja automātisko dzirdināšanu cūku grupām, barības galdus automātiskai ēdināšanai ar sauso barību un siles sulīgās barības izēdināšanai.

Sie jauninājumi dod daudz. J. Čižs nu spēja tikt galā ar desmit cilvēku darbu, tāpēc, ka cūkas turrot bez aizgaldiem, daudz vieglāk iztīrīt kūti un izdalīt barību. Palīgā nāca mehanizācija. Darba ražīgums pieauga četr- un piecārt.

Vēl labākus rezultātus sniedz to saimniecību lopkopji, kurās iespējas uzvīvēt speciālu nobarošanas nodalju. Piemēram, Saratovas apgabala Romanovkas rajona pademju saimniecībā «Iskra» Lubova Sevidova un Mihails Konigs jaunā plašā cūku kūti, kur visi cūku kopšanas un turēšanas procesi mehanizēti, apņēmušies šogad divātā nobarot 8.600 cūku un nodot valstij ne mazāk kā 7.500 centneru galas. Patreiz viņi nobaro pirmo grupu — 2.800 cūkas.

Tātad cūku brīva turēšana,

bez aizgaldiem ir pirmsais svārīgais priekšnoteikums cūkgalas ražošanas palielināšanai.

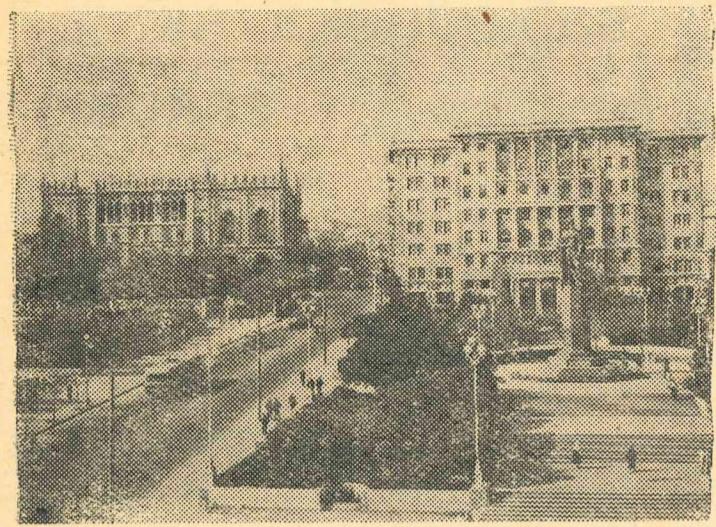
Lēta barība

Kā zināms, barības izmaksas sastāda aptuveni divas trešdaļas no cūkgalas pašizmaksas. Tātad, lai iegūtu lētu gaļu, vispirms jāsamazina izdevumi par barību, tomēr jānodrošina 400—800 gramu liels dzīvvara pieaugums diennaktī. Kā tad panākt, lai cūkas varētu ēdināt labi un ļoti?

Labs cūkkopis tagad ir kļūjis arī par labu ekonomistu. Nosakot barības devas cūku ēdināšanai, viņš aprēķina katrā barības līdzekļa vērtību, cenšas izmantot pašā saimniecībā esošo lopbarību, meklē iespēju aizstāt dārgu barības līdzekļu ar lētāku. Daudzi cūkkopji cenšas ietaupīt uz spēkbarību, kuras parasti nepietiek un kura, lai gan tās barības vērtība visaugs tākā, tomēr ir padārga. Piemēram, J. Čižs daļu spēkbarības aizvieto ar sienas miltiem (no lucernas un aboliņa sienas). Visnotaļ vēršas plašumā kukurūzas izēdināšana, it īpaši ar vālītēm un dzeltengatavības stādījā. Baurojoši un lēti!

(Nobeigums nākošajā numurā)

PADOMJU AZERBAIDŽĀNA

Attēlā: Azerbaidžānas PSR galvaspilsēta Baku. Nizami laukums.

Par godu 1. Maijam

Pirmsmaijs sociālistiskā sacensība par darbaļaužu starptautiskās solidaritātes dienas cienīgu sagaidīšanu radījusi visu profesiju strādnieku, inženierītisko darbinieku un kalpotāju jaunu darba pacilātību. Paaugstinātās sociālistiskās saistības pirms termiņa izpildījumi vairāk nekā 35 uzņēmumu kolektīvi. Cildēnājā sacensībā par rajona labāko rūpniecības uzņēmumu, apkopojoj pirmā ceturkšņa rezultātus un pirmssvētku saistību izpildī, uzvarēja Pļaviņu kaļķakmens lauztuves kolktīvs (direktors b. Podolnījs, partijas pirmorganizācijas sekretārs b. Palčmanis, arīdzībības vietējās komitejas priekšsēdētājs b. Vītols). Rajona rūpniecības uzņēmu vidū šim kolektīvam piešķirta pirmā vieta, rajona izpildkomitejas un partijas rajona komitejas ceļojošais Sākanais karogs.

Kaļķakmens lauztuves strādnieki, inženierītiskie un pārējie darbinieki strādājuši godam. Mehanizējot darbietilpīgos procesus un ražošanai ieviešot pirmrindnieku meto-

des un racionalizācijas priekšlikumus, pirmā ceturkšņa plāns kopprodukcijs izpildīts par 131 procentu. Ievērojami pieaudzis darba ražīgums. Plānotais uzdevums šajā ziņā izpildīts par 116 procentiem. Pirms termiņa veikts arī aprīļa ražošanas plāns, un ietaupīti valsts līdzekļi.

Otro un trešo vietu uzņēmumu sacensībā izcīnīja Kūku un Līvānu kūdras fabriku, Ziemeļaustrumu elektrisko tīklu un Pļaviņu pienotavas kolktīvi. Maija demonstrantu kolonas pirmajās rindās var iet cukurfabrikas un 30. autotransporta kantora strādnieki, kas guvuši labus panākumus un pirms termiņa izpildījuši aprīļa mēneša plānus. Par savu saistību izpildī tāpat ziņo arī Līvānu stikla fabrikas, spīrta rūpīcas un citi kolktīvi. Vairāk nekā 500 pirmrindnieku pirmsmaijs sacensībā izpelnījušies augstu atzinību — viņu ģimenes ievietos uzņēmumu Goda plāksnēs, bet V. Ņikitins, J. Anājevs, P. Peiternieks, P. Traipīšs, N. Kudrašovs un citi ierakstīti rajona Goda plāksnē un apbalvoti ar Goda rakstiem un naudas prēmijām.

V. Borisenko,
LKP RK instruktors

Pārskats

par rajona vietējās rūpniecības uzņēmumu ražošanas plānu izpildi pirmajā ceturksnī.

Uzņēmuma nosaukums

Kopprodukcijs plāna izpilde procentos	Darba ražīguma plāna izpilde procentos
---	--

Plaviņu kaļķakmens lauztuve
Kūku kūdras fabrika
Plaviņu pienotava
Līvānu kūdras fabrika
Līvānu galas pārstr. uzņēm.
Līvānu stikla fabrika
Sāvienas pienotava
Ziemeļaustrumu elekt. tīkli
Odzienas-Vietalvas pienotava
Krustpils cukurfabrika
Gaļas kombināts
Rūpkombināts
42. tipogrāfija
Līvānu spīrta rūpīca
Kalsnavas spīrta rūpīca
Krustpils pienotava
Kalsnavas pienotava
Atašenes pienotava
Krustpils kieģeļu fabrika
Līvānu pienotava
Patērētāju biedrību savienība

131	116,1
131	108,6
131	122,1
123	120,9
119	118,6
118	119,3
117	109,6
112	115,4
109	108,9
108	106,8
106	109
106	105
102	111
101	109,1
101	107,1
100	96,4
93	93,2
93	93,1
88	68,8
87	87
79	—

28. aprīlī aprīt 40 gadi, kopš Azerbaidžāna nodibināta padomju vara.

○ Pirmsrevolūcijas Azerbaidžāna ievēda no ārienes gandrīz visu nepieciešamo rūpniecības produkciju, ieskaņot pat petrolejas lampas. Padomju Azerbaidžāna tagad eksportē uz daudzām Eiropas, Azijas, Afrikas un Amerikas valstīm vairāk nekā 260 dažādus rūpniecības produkļus izstrādājumus, tajā skaitā naftas iekārtas, viengabala metāla caurules, alumīniju, sintētisko kaučuku, zīdus, paklājus, kokvilnas audumus un citu.

○ Līdz revolūcijai vairāk nekā 90 procentu Azerbaidžānas iedzīvotā bija analfabēti. Sodien republikā mācās katrs ceturtais cilvēks. No tūkstoš iedzīvotājiem 21 ir augstākā un 261 vidējā izglītība. Salīdzinot ar 1914. gadu, azerbaidžānu skolnieku skaits vispārizglītojotās skolās palielinājies 20 reizes, bet skolnieču — vairāk nekā 90 reizes!

○ Republikā ir Zinātņu akadēmija, universitāte, desmitiņiem augstākā mācību iestāžu un tehnisku, kinostudiju, deviņi teātri. Tājā pašā laikā, kad Turcijā, piemēram, nav savas nacionālās operas, Azerbaidžānas ar Leņina ordeni apbalvotais M. Ahundova vārdā nosauktais Akadēmiskais teātris jau sen pazīstams ar saviem augsti mākslinieciskajiem nacionālajiem uzvedumiem.

Cukuru ražo virs plāna

Stājoties Leņina dienu sārzdē, cukurfabrikas kolektīvs apņēmās cukura ražošanas četru mēnešu plānu izpildīt līdz 22. aprīlim. Uzņemtās saistības godam veiktais.

Līdz Pirmā Maija svētkiem fabrikas strādnieki virsplānā saražos 1300 — 1500 t balta cukura.

V. Zemītis

Kukurūzas sēklas gatavosim sējai

Lai iegūtu augstu kukurūzas ražu vispirms sējai rūpīgi jāsagatavo sēklas materiāls.

Kalibrēšana.

Kukurūzas sēklas mūsu republika saņem no Padomju Savienības dienvidu apgabaliem. Tās lielāko tiesīs jau ir izkultas un kalibrētas, bet ja tas vēl nav paveikts, tad sēklas jākalibrē turpat saimniecībās.

Sim nolūkam izmantojamas graudi tīrām mašīnas OS-1, OS-3, OSM-3, VS-3, kā arī parastās vētijamās mašīnas ar attiecīgiem sietu komplektiem. Kalibrējot videjā vēlino un vēlino šķirņu kukurūzas graudus, sējai piemērotākie ir graudi ar 9—10 mm 8—9 mm platumu un 5—6,3 mm un 3,5—5 mm biezumu. Šo frakciju graudi sējai izmantojami vispirms. Tikai izsējot kalibrētu izlīdzinātu sēklu, panākums vienmērīgu izsējīju un sadīgšanu. Tad, sējot ar līdzīgu sējmašīnu, nebūs tukšu ligzdu.

Dīgtspējas pārbade.

Sāņemtās kukurūzas sēklas materiāls uzglabājams sausā, labi vēdinātā telpā un pirms sējas katrā ziņā pārbaudāma tā dīgtspēja. Neilgi pirms sējas izdarīta dīgtspējas pārbaude dod iespēju precizi noteikt izsējamās sēklas daudzumu un novērst gadījumus, kad bojāta sēklas materiāla dēļ kukurūzas sējumu biezība ir zem normālās, kā rezultātā iegūst zemas ražas.

Sēklas kodināšana.

Kodināšanai sevišķi liela nozīme tad, ja kukurūzu sēj agri, kad augste vēl nav pietiekami iesilusi, vai arī kad pēc sējas 2—3 nedēļas iestājas vēsāks laiks. Sajā periodā kīmiskie preperāti pasargā sēklu no dažādu sēnišu iedarbības, kas atrodas kā uz graudiem, tā augste. Kad pēc sējas iestājas vēsāks laiks, kukurūza, sevišķi Zemgales zonas māla augsnēs, stipri cieš no dīgstu puves. Dīgstu puves, melnplaukas un citu sēnišu ierosi-

TĪRĪBU PILSETĀ

Kas gan nevēlētos savu pilsetu redzēt skaisti uzpostu? Iedzīvotāju ierosme kārtības ur tīrības uzturēšanā nav noliedzama. No viņu vidus ievēlēti un sagatavoti sabiedriskie sanitārie pilnvarotie. Darbojas arī sanitāri epidemioloģiskā stacija, un tomēr Krustpils pilsēta joprojām ir netīra.

Visvairāk šeit vainojami namu pārvaldnieki, kuri nejūt atbildību par sanitāro stāvokli savu pārvalžu teritorijā. Vairāku gadu laikā pirmās namu pārvaldes pārvaldnieks b. Ozoliņš nav varējis iekārtot atkritumu tvertnes Rīgas ielā Nr. 172, 200, 204, Kokneses ielā Nr. 35, 37, 51, 83, 85 un citur. Namu pārvaldnieki nodod komunālo uzņēmumu kombinātam pieteikumus par atkritumu izvešanu tikai tad, kad tos iedzīvotāji «apber» ar sūdzībām. Piemēram, otrs namu pārvaldes teritorijā Jēkabpils ielā, Kārla Marks ielā Nr. 48, 50 un citur atkritumu kalni pagalmos krājās jau no iepriekšējā gada vāras. Tikai pēc naudas soda uzlikšanas pārvaldnieks b. Slīvinskis sāka rīkoties un arī tad vēl bez iestāšas pārliecības, ka tas iešķīpst tieši viņa pienākumos. Tikai pēc naudas soda par tīrību atgādās arī kieģeļu fabrikas komandants.

Remonta un celtniecības kantora priekšnieks b. Zaiko pēc remontu pabeigšanas nerūpējas par būvgružu aizvēšanu. Tā Rīgas ielā Nr. 141 pēc aptiekas remonta atkritumi atstāti apbrīnošanai.

Ipatnēja tīrības izpratne ir

cukurfabrikas administrācijai. Šis uzņēmums atkritumus naved vis uz pilsētas izgāzītvi, bet uz Daugavmalu(!).

Lai gan ar Latvijas PSR Ministru Padomes lēmumu rajona pilsētas jau ar 1953. gadu bija jāpārkārto uz plānveidigo regulāro aptīrišanu, lai gan par šo jautājumu ik gadu rajona izpildu komiteja pieņem lēmumus, tomēr regulāras un plānveidīgas aptīrišanas Krustpilī kā nav, tā nav. Tai sīvi pretojas komunālo uzņēmumu kombināta direktors b. Strazdiņš, kaut gan atzīst, ka īsa laika sprīdi esot grūti izvest ziemas «uzkrājumus». Biedru Strazdiņu atbalsta vietējās saimniecības nodala, kas neprasā rajona izpildu komitejas lēmumu stingru izpildi.

Namu pārvaldnieki ļoti maz uzmanības veltī atkritumu tvertņu dezinfekcijai, aizbildei ar līdzekļu trūkumu. Viņi ignorē patiesību, ka mušu savairošanās nav patikama nevien no estētiskā, bet arī no veselības aizsardzības vie dokļa,

Lai mūsu pilsēta klūtu tīra un skaista, savu nostāju jāmaina kā vietējās saimniecības nodalai, tā komunālo uzņēmumu kombināta vadītājiem.

Namu pārvaldniekiem jākļūst par savas teritorijas saimniecībām un reizē jārūpējas par sanitāra stāvokļa uzlabošanu.

I. Kārkliņa,
rajona galvenā ārsta vietniece
sanitāri pretepīdēmiskajā darbā

raža pieauga par 71 centneru, bet vāļu raža — par 30 centneriem caurmērā uz 1 hektāru.

Apstrāde ar mikroelementiem izdarāma šādi: lai iegūtu 0,1% šķidrumu (vara vitriola vai mangāna hlorīda), 10 gramus mikroelementu sāļu šķidinā 10 litros ūdens, bet lai iegūtu 0,01% šķidrumu attiecīgi jāpēm 1 grams vielas un 10 litriem ūdens. Ar šo šķidumu daudzumu, izmantojot lejkannu vai miglotāju, apsmidzina 100 kg kukurūzas sēklu. Pēc tam sēklas apzāvē un kodina ar granozānu vai apstrādā ar heksahlorānu. Dzintarskābi nem 1,7 gramus uz 100 litriem ūdens un šajā šķidumā ar 18 grādu temperatūru kukurūzas sēklas mērcē 3 stundas.

Sēklu norūdīšana. Lai kukurūza būtu izturīgāka pret aukstumu un saīsinātu tās veģitācijas periodu, sēklas norūdāmas ar mainīgām temperatūrām. To dara šādi: sēklas vispirms pārmaiņus 12 stundas diezētē aukstumā — 1,2 grādi temperatūrā un atkal tīpat ilgi 15—20 grādu C temperatūrā. Tā sēklas diezētē 15—20 dienas. Siltumā sēklas dīgla šūnas aug, bet aukstumā augšana tiek kavēta, šūnas norūdās. Ja norūdīšana izdarīta pareizi, tad sēklas neizskatās uzbriedušas.

Tāpat zināmus pozitīvus rezultātus dod sēklu mērcēšana karstā ūdeni, jarovizācija un apstrādāšana ar ultravioletiem stariem. Apstarošanai izmantojamas PRK-7 tipa dzīvsudraba — kvarda lampas. Apstarošana ar ultravioletiem stariem palielinā par 8—10% kukurūzas sēklu dīdzību laukā.

Ļoti svarīgi jau laikus iegādāties vajadzīgo daudzumu kukurūzas sēklu un kīmikālijas kā sēklu kodināšanai, tā nezāļu apkaršanai. Ja visas kukurūzas sējumu platības tiks apsētas ar augstvērtīgu, labi sagatavotu sēklu, būs spērts svarīgs solis augstās vērtīgās kultūras ražu izaudzēšanai.

O. Upītis,
LLA Pēterlauku izmērgājumu stacijas zinātniskais līdzstrādnieks

REPUBLIKAS LIELĀKAJĀ JAUNCELTNĒ

Rīgas dzelzceļa mezglā ik dienās pienāk desmitiem preču un pasažieru vilcienu. Salīdzinot ar 1939. gadu, vilcienu kustība ir kļuvusi daudzākā dzīvāka, bet pasažieru skaits dubultojies. Vecā Rīgas stacija, kas uzbūvēta apmēram pirms simt gadiem, kļuva par šauru milzīgajam pasažieru pieplūdumam. Tas jo sevišķi liels vasaras mēnešos. Vajadzēja sākt domāt par jaunas stacijas būvi.